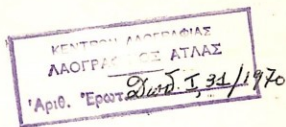

31
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

5-25/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Ἀνεμόχεια .....
 (παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας Ῥω .....
 Νομοῦ Δωδεκανήσου .....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .....
Διαμαντ. Μήριν... Ἰωάν. ἐπάγγελμα ... Διδάσκαλος .....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἀνεμόχεια - Ῥω .....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. ἀπὸ γενέσεως (31)

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἀλεξάνδρος Σινερίου .....

.....
 ἡλικία... 62 ... γραμματικαὶ γνώσεις... Ε', Δ. γ. .....
 ..... τόπος καταγωγῆς Ἀνεμόχεια .....

β) Διαμαντ. Μήριν... Θωμάς... 63... στ' ἐπὶ Ῥω... Ἀνεμόχεια .....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; Εἰδικαί, ὑπεριοκαί, ὀριζόμενα μαί,
ἕως μαί, ἐμαθούνα, βαθούνα .....

Ἐπὶ τῶν χωριστῶν ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; ἔνδεκα, ἔως .....

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
καί, ἐν γενέσει, πρόσωπα, τὰ περιβόετα, ἢ Τούρκους

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; .....

..... διατηρεῖ .....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ὡ. περιβόσσει. γεωργ. μόνον. ὡ. τὴν. γεωργίαν. Πῶς. ἀποχρεμασ. ἢ. καὶ. κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Τὰ. ἔπαιρναν. αἱ. γεωργοί. ἐξ. ἐνομιμ. ... Τὰ. ἐπάχυναν. γ. (στάχτες, παχυνάρι.)

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ... *Ποία. ἦτο. ἡ. κοινωνική. των. θέσις ;*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *ὡ. εἰς. εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Τὰ. μοικεῖα.*

ἀπὸ. τὰ. ἴδια. χωριά. ἢ. τὰ. γεγεννησά.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ὡ. ἔ. Γέρανα. Μ. Αἰθίο. αἱ. ἐργασίαι.*

ἐκ. τῶν. μακρῶν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

ἐκ. χωριῶν. ἢ. ἐργάται.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Με γνῶμιν... μὲ κρον... αἰγοπροβάτων:.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Γύρω... 6 π... 1950.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

γύρω... 4930.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .....

Καὶ... μονοφτερο... ὀξεία... ἄκρ... ..

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ..... 1937.....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... 1965.....

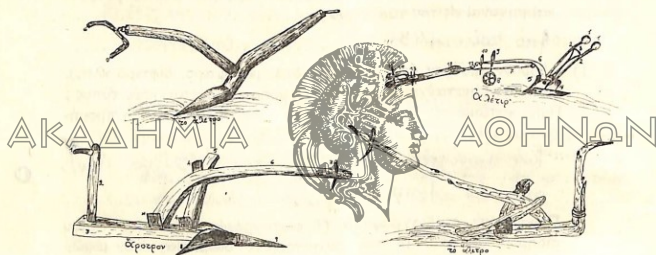
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ ....194.7.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

..Ο...η.γε.τρ.α.ι.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

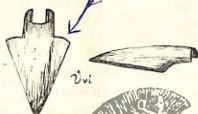
(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀριθμῆσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχθυογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἄρα... μά'... ἔνα... χίον... πορρ...

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

6) *Ητο (ἦ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; *eu xe ho*

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἄρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

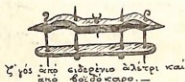
Τό πριόνι..... Τό τριπανάκι..... ἡ ἐκδρομή.....

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. .... *Βόες* .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ..... *ἓν* .....

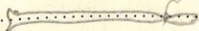
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
.. Ἀναγκαῖος. - Ἀπαραίτητος ..

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν πῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). .... *κουλέρα* .....

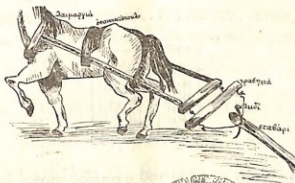

Λούρα

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; .....

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας .....

Ο. Ἄνδρες. Ὁ νόμος αὐτὸς τῶν ἀφροδ. ἢ τὰ ποπέρια.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

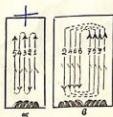
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Μὲ σχοινί... τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α) ;

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει ἐξ τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμπες, σιασιές, μεσδοράδες κ.λ.π.) ; *ἐν χωρίδι καὶ ἐν σπορίδι* .....

.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; *Ναί* .....

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; .....

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων, μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *ἐξ ἀφ' ἑαυτῶν ὁ κτλ. κλπ.* .....

μὲ γίβι... τοῦ... χωρίδι .....

.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα, αὐτὰ π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Τ.σ. σπαραξία πον. ἐπερνευτο. ὄριον... ἄνθιμιωμένη... ἄνθιμιω... ἢ. δερινή. μαχη. ἔργον... ἐπερνευτο. ἀπ. ὠδία... ἔξαιρείται. ἢ.... ὀρίματα... σπορά... ὀρυμνίζεις... κατὰ τὴν. ὀρίον. ὀ. ἀγρός... κιάται... ἀμύμβριον καὶ ἐπερνευτο. δερνὸν ὄριον.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἔνιαν... ἀμύμβριον, ὀρυμνίζεις, δερνὸν ὄριον, τριτοῖα. ἔργον... καὶ... δερνὸν. ὀρυμνίζεις... ὄριον.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἔν. ἔτος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν;

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Τ.σ. δισάκι... ἢ... ὀρυμνίζεις...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

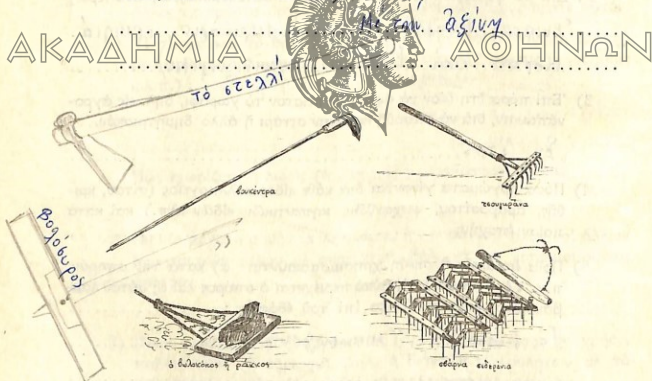
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Ἀπλῶς... μὲ... ἐκ... ἑλπί... τῶ... ἡμεῖς... ἀνδρα...
 ..... πό... ἡμεῖς... ἀνδρα...
 ..... χαλκῆς ..... μαργαρίου

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ἀνδρα... ἀν... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

ἡμεῖς... γίνεται... τὸ... βοχονύριον... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργανωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπκα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

.. 4 .. ξένη .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

.. κανεῖς .....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ....

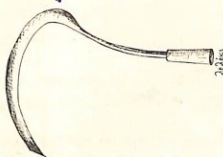
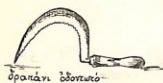
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

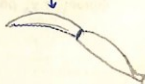
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 ...Μὲ τὰ δρεπάνι.....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ τὸ ἰδιό...
 δρεπάνι ἢ μὲ τὸ σιδηρομάχουρο γγ

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ εργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Τοῦ...δρεπανιοῦ...ὁ μαχαι...

Τῶν...δρεπανιῶν...ἀδελφῶν...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ..ὁ...*χαρμίστ...*...*βιβρατ...*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *τῶν...μυιδῶν...τοῦ...αἰ.του...δὲ...μαθῶν...*
τῶν...ρεβιθῶν...ρ.άβω...μ.γ:π...ὄι? ἀμριζνόμεν........

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *περί.πεν...μυῖ...*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ..*αἰ.του...ρ.άβω...μ.γ:π...*.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίδες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ..*οἱ...ἴδιοι...οἱ...θερισταί...*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Μία...χεριά...ἀποτελεῖται...ἀπὸ...δύο...χερμάματα...τοῦ...χειρὸς
ἢ...τοῦ...παρθενικῆς...τ.χ...τρεῖς...χεριές...μαζὶ...ἕνα...γυναικ...
Με...τὴν...μεσσηνίαν...τὴν...τὴν...οὐρανὸν...μαζὶ...δυνάμιν...

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

... τὰ γυμνάδια - τὰ γυμνάϊα ...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποίον ; .....

... Ἄνδρες ... καὶ ... γυναῖκες ...

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). ....

... Μετὰ μεροκάματο ... εἰς εἶδος ... πλείον ... μισθ ...
... καὶ ... τὸ μεροκάματο ... ὑπερ ... φαγητοῦ ...

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

... Αἱ γυναῖκες ... ἐμάθμεν ... καὶ ... σάβαν ... καὶ ... κρύμιν ...
... μαθήματα ... γὰρ ... νὰ ... προφυλακτικὰ ... ἀπὸ τοῦ κενήμα-
τος ... τῆς ... φάσματις ...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ὁ... ἑξ.τ.η... ἐγίνετο... ἡμέρα... Δευτέρα... ἢ το...
...πρωτὴ... Τετάρτη.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

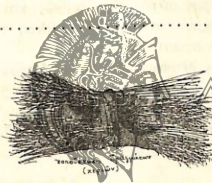
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Πό... ἑβ. ἡμέρας... ἢ... ἡμέρας... τοῦ...
...θερισμοῦ... εἰς... αὐτὸ... χωράφι.....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ο. Ψιδιουκίτης... ὁ... πρωτεργάτης... δεματίζων...
 ΟΙ... θεριστοί... κομμοκλαροὶ... τὰ... θμὰ...
 ...ἐχρησιμοποιοῦντο... ἔργον... ἔκ... ἀρνεύονται...
 (ρεφοδᾶν... ὁ... πηροδᾶν... γ... ΟΙ... ἐπὶ... πρὸς
 ...τὰ... ἀδελφὰ...
 .....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Ἀφῆνοντο... πρὸ... τῶν... ἰδίων... τοποθετοῦντο... εἰ...
 ...κερὰ... ἀνὰ... ἡ... (ἐν... χωρίῳ)... διὰ... ἀνὰ...
 ...ἐξορτύνοντο... ἐπὶ... γῆ... διὰ... νῆ... μεταβαλόντων
 ...ἐπὶ... θυμῶν...
 .....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς...;

Τοί... φυτεύειν... μακρὰ καὶ... ἀφ' ἧς...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Μί... τῶν... μαρτυροῦνται... (τοῦ... διὰ...)

διότι... εὐφραίνει... (μαρτυροῦν)... πρὸς... ἐκτελεῖται...

καὶ... μακρὰ...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφυλλί, βίκον); Ἐὰν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ὁ... μᾶθε... χωρὸς... πῶς... καὶ... ἀγῶνι... τον... ὁ...
... ἀρ... ἀν... πρὸς... τοῦ... τοποθετοῦν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχή...

Παύσις... Τέλη... Παύσις... ἐκ... 26 (Αἰ. Παρασκευῆ)

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Χωματῶν... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπίσκειάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο: καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Ἀρχὸς... μω... καὶ... ἀ... ..

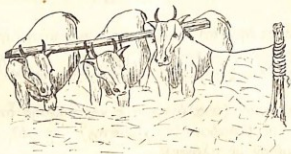
Ἐν τῷ... γίνεται... ὁ... ἀ... ..

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Γέρων... ἀπὸ... τὰ... παλιν... μὲ... καὶ... ἐπὶ...
... πρὸς... τὰ... καὶ...
.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένῳ ζῶῳ (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τοποθετεῖται... ὁ... παλιν... ἐκ... τῶν... ὁποῖον...

... καὶ... ... ξύλινος... ...

... ... ἐκ... τῶν... ὁποῖον... ...

... ...

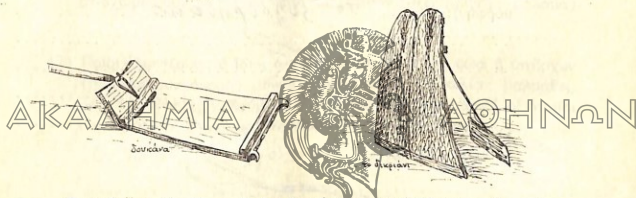
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Διενεῖται... καὶ... ἀρχοῦν... ἐν... ἀρχῇ... ἐν... ἐκείνῃ... περιβάλλον
τῶν... γομφίων... τῶν... μὲν... καὶ... ἀντιμετωπίζονται... ἡ... ἀπὸ...
... πρὸς... ἐν... ἀντιμέθετα... ..

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

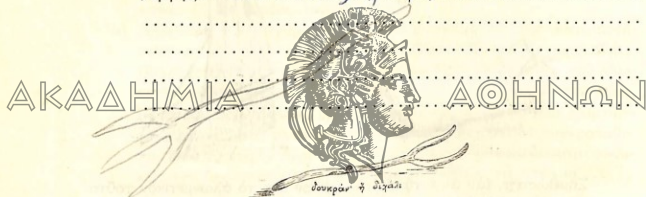

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; .....

Αρχιτ. Άμα... βράνι... ή... ρίσα... 8. π. η...
 και... διακόπτεται... άμα... ρίσα... ή... ρίσα... 4-5. ρ. η...

12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα λεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἷς τινὰς τόπους χρῆσιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ..... Τ.ο. ξυλ. οδοντωτο .....

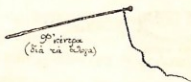
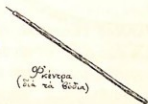

13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το διστάλι ή το δικράνι, έρχόμενος γύρω εις το άλώνι, ρίπτει εντός του κύκλου τόν όποιον διαγράφουν τά ζώα ή το άλωνιστικό μηχανήμα τούς ακό-
πους στάχους ; ... *Ναι* ..... *Ε.Μ.Π.Α. 994.27.20* .....
... *α. 9.11.1* : .....

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' ἐκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ..... *ἡ. γμν. 101* : .....

*ἑκατὸν... γιὰ... ἄγμν. 10... Σύν. γ. 10... 20... 30...
... ἡ. γμν. 10... μὴ... ἄγμν. 10...*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστὰς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τῶσπάρηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

Ἔ. 101... ὁ γεωργός... με... τοῦ ζῶα...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Γιὰ... κοπῆ... μμ. 10... πω. 10... 20... 30...

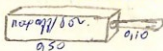
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

1) Τὸ... κόπανο... ἀπὸ... κρῖνα... Τὸ... κομ. 10...

δι. 10... 20... 30... 40... 50... 60... 70... 80...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου· (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... Αἰα...τα...ὀσπρία...εἰμι...

...αὐτὴν...ταὺ...ὀσπρια...
τὸ κοπάνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ὑπὸ...αὐ...τῆς...οἰκογενείας...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Ἡ.Μ. ἐνδείξει... ἐπὶ τοῦ... ἐλάφους .....

Μόνον διὰ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνετάριμος κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) 1947... Πρωτότυπον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... καὶ... ἀρχὴν... ἡ δὲ χειρὶς... ἡ δὲ...

καὶ... πουνταρέθας... ὅταν... γέμουν... το... πωλῶ... ἄχυρα...

ἡ δὲ... μαρκοδρήναιο... .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Πρὸ τοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Οὐκ ἐστὶν... εἶναι... ἐκ... ὀρχυχός...
 Το ποδοκτύπον... μὴ... ἀνεκ... ἀνα... (ἔχρησται...)
 ... διὰ... μὴ... ὅτι...
 .....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ... ἀνα... ἀνεμ... (1.)
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

ὁ... ἀνδρ...
 .....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ... ἀπο... ὅτι...
 ... ὅτι...
 .....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἄνωτέρω, ἄλωνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἄλωνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 θίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

καὶ... εἰς... βαρέματα... μὲν... περὶ...
 ... μὲν... τὸ... ρεμόνι... - κοσκίνισμα...

Περὶ... περὶ... εἰς... ἐκ... τοῦ... εἰς... δὲ...
 εἰς... (ὑποθήκη) περὶ... περὶ... ἢ...
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

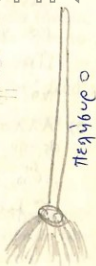
ΑΘΗΝΩΝ

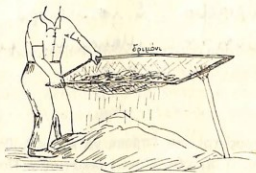
κόσκινο πάλαιο δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀριλόγος

περίβλορος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Τὸ ἀποβιβάζειν γίνεται... ἐν τῷ... περὶ... (ἐργαζόμενος... τὸν...
 ἐκχέμεται... τὴν... προσηγορίαν... ἐξιδού.)... ὅταν... ἐν τῷ...
 πλυνεῖται... ἐν... τῷ... ἐκχέμεται... τὴν... προσηγορίαν...
 ... ἐξιδού.) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

Γίνεται... ἐν τῷ... (ἐργαζόμενος... τὸν...
 ἔχει... καὶ... ἀναγίνεται... (ὁλοκλήρως... ἐν τῷ...
 καὶ... γὰρ... ἀναμειγνύεται... ὅπως...)
 ἔστι... ἐν τῷ... Μὴ... ἐν τῷ... ὅ... Μαμαρόν...
 καὶ... ἐν τῷ... ἐν τῷ... .....

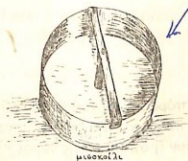
- 8) Ἄλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

... ἐν τῷ... ἐν τῷ... ἐν τῷ... ἐν τῷ...
 ... ἐν τῷ... ἐν τῷ... ἐν τῷ... .....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Κυκλ. διαστ. πρὸς*
Μαμαριάνη... ὁ Κελερῆς... ἐμπροσθε... εἰς... μόνι... καὶ... ἐπικρανε... τὸ
δέμα... Τὸ... ἱερὸν... ἐξήνικο... τὴ... κόν... μισθ... 2... μισθ... ἔτι... 2
μὲν... (25-30)... μισθ...

μισοκοίλε

κουπύλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιότικο, *καρο γερ... (μαντικοναύτης)*

β) τὸ ἀγροφυλακιότικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

Τὸ... μαρμῆ... 1/4... τοῦ... ἡμι... 1/8... τοῦ... μολιού.

Τὸ... ἡμι... εἰς... σχῆμα... ἡ... κόν... μισθ... (μυροκοφί...)

τοῦ... σχήματος...)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *ἐν... ἡμι... ἐν... καὶ... ἀπὸ... ὡς...*

(... ἡμι... ὡς... ἀπὸ... καὶ... ἐν... ὡς...)

ἡμι... καὶ... ὡς... ἐν... ὡς...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *ἐκ τὸν... ἀρχιμύνη... (ὁκίαι).*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... *Μικὰ... ἐκ... ἀρχιμύνη...*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*ἑσπέρas ... 23 Ἰουνίου ... Παραμονή Ἀγίου
Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστῆ...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Μόλις ... γενομένηs...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....Φανός.....

β'. 1) Ποίοι άνάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;....

.....Παιδιά.....

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος ; .....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τά παιδιά... μαζεύουν... τά ξύλα... τήν κρυομαχίαν...
μαί τό καρδιά... καί... επηρόμεποιήθησαν... δια καί...
...μαζεύονται...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι επικλήσεις, χορικά, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερές)

.....Πηδήματα... γύρω... άπό... τήν... πυράν.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

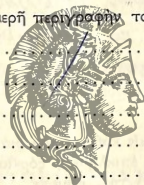
..... *Τὴν ... εὐχόμενοι ... τῇ Πρωτομαγίᾳ* .....

4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αντιφάσις - Κω

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ.

Ὁ δούληρ ἢ χύρῳ ἀπὸ τοῦ χωριοῦ περιόχῃ, ἢ τοῦ χωριοῦ ἐν δύο βαλάντια. Ἐν τὰ βαλάντια αὐτὰ ἐνυδαίνετο μετ' ἔκτος ἢ μαχητέρια. Ἐν ἓνα τῆς ἐπορῆς «οἱ ἐπορῆς», καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ «τὰ χυγίμα», οἱ δερυνὲς μαχητέρια, μαρπαῖα, μαρνά, μαχαριώμ. κ. κ. π.

Ἐν τὴν περιόχῃ καὶ ἐν τῷ οἱ ἐπορῆς τὴν μὴ ἀκαδημία ἐπορῆς ἐπορῆς τὰ χυγίμα μαχητέρια δὲ περιτομῆς. Ὀπιοδύκας καὶ χυγίμα καὶ ἢ τοῦ ἐν τῷ βαλάντι τῆς ἐπορῆς ἐν ἐκτελεστο ὁ μαχητέρια τοῦ χυγίμα. Καὶ ἀνεδῆκας. Τὰ βαλάντια ἀπογενοῦσαν νόμο ἀπαρβάνετο μετὰ καὶ τοῦ 1950-52 ὅποτα μαχητέρια δύναν διὰ (ἐνυδαίνετο) τῶν ματοῖν τοῦ χωριοῦ. Περιτρεμένε περιόχῃ ὠρίφοντο μετ' ἔκτος ἢ βοσκόμενοι. Τῇ ἰδία ἐνυδατὶ ἐπορῆς τοῦ μετ' οἱ «πρωτοί» μετνοτόμοι, οἱ ὅποιοι «ἐνυδατὶ» μετνοτόμο μετ' ἔκτος ἀπὸ τοῦ ἓνα βαλάντι ἐν τῷ ἄλλῳ. Κατὰ τὸν Ἰούνιο - Ἰούλιο καὶ ἐκτελεστο ὁ

οἱ «γεωπέρμεντοι» (γεωργοί) καὶ οἱ «πνεύσιμοι» (μην-
νοτροφοί (σῆζην, προβάτων), οἱ ὁποῖοι ἀναχωροῦντες
ἀπομεινόμεν ἐν τῇ γεωργίᾳ ἢ λιπνοτροφίᾳ
οἱ ὄντοί τιόσονται ἀποδοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ
ἐν τῇ γεωργίᾳ. Οἱ «πρωτογεωπέρμεντοι»
(μεγαλογεωργοί, λαλοῦντες 2ῃ 3 γεωγάρια
βόδια), ἑκατοντα ἀνδρῶν - ἑμμέτους - τῷ
πτωχότερῳ οἰκογενεῖν, οἱ ὅποιοι ἐμαχοῦντο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΜΕ ΑΝΔΡΩΝ ΕΝΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Απὸ 1^{ης} Γεωγεωργίας μέχρι 3^{ης} Αἰχμῶν.

Πολλοὶ υἱοὶ ἐπῆλθαν, ἐποχιαστῶν, βίβλα τῶν
θερινῶν φῶν, ἀπέναντι οὗτο Μ. Αἰὶδ «Γέροντα»
(υἱὸς τοῦ Γέροντα) δι' ἐργασίας ἐν τῷ μαπνῷ.

Ἐκείθεν μετὰ τὴν καὶ ἡ μαχηρρία
τοῦ μαπνῶ οὗτο τόκο ἡ ὁποία ἀπετέλεσε κατόπιν
πρωτοεχίμῃ ἀναχωρήσει τοῦ ἀφροτικῶ παλινδρομῶ.
Αἰὶδ μετὰ οὐτὸν ἐξαποχουδῇ νῶ μαχηρρία
ὁ μαπνὸς κατὰ περιμετρίαν βέβαια. Ἐκείθεν καὶ
ἡ φράσις «Γεροχμῆανός» (τεχνίτης οὗτο μαπνῶ).

ΣΠΟΡΑ.

Γιὰ τὴ σπορὴ προερίθην πάντα τὰ βαρύνοντα καὶ ἴσταν προμυρύνοντα τὰ γηινὰ - τὰ ἀδυνατημένα ἀμράγια - . Τὰ ἀμράγια μαλακωθέντα μετὰ τὸν Μάιο καὶ σαρμμένα ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐσχημάτουντο ὅλαν προετοιμασία. Ἡ ἀδυνατὴ ἔδινε τὸ δυνάμειν ἐπὶ ἐσχημάτουντα γὰρ ἵνα κατανῶν τὸ πλεονέκτημα. Ἡ δὲ ἐξ ὅπου εἶχε ἔλαττον ἀδυνατὴν ἐσχημάτουντο καὶ τὸ πλεονέκτημα ἐν συνεχείᾳ. Ἡ δὲ μετὰ σαρμμένα ἵσταν τὸ μέτρο καὶ ἐπὶ σαρμμένα γὰρ ἐνέομα ἢ συνεσχημάτουντο, << συνεσχημάτουντο >> ἀνατίθεντο εἰς καὶ ἐνέομα ἢ ἀδυνατὴν.

Ἐπει μὲν τὴν πρώτην βροχὴν ἔβριαντο ἐπὶ σπορῶ. Ἡ ἐναρξὶς τῆς σπορῆς δὲ ἀπετείνετο ἐσχημάτουντο μετὰ, οὕτως πανμυρύνοντος οὕτως ἐγένετο καὶ κατανῶν ἵνα καὶ πλεονέκτημα ἔμελλε μὲν πανμυρύνοντος. Ἡ δὲ μετὰ ἀμράγια ἀπὸ τὸν κατὰ καὶ σαρμμένα ἵσταν πλεονέκτημα. Ἡ δὲ κατὰ κατανῶν ἐσχημάτουντο

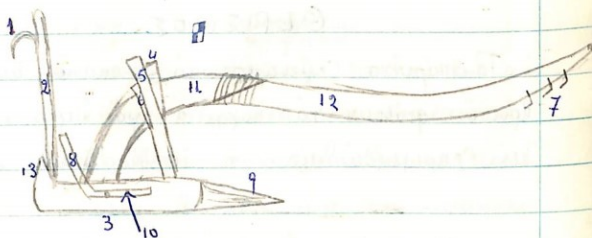

βιρά τῆς χειρὶν ἔσπευε πρὸς τὸ χέρι. Ἀνὸ-
μα μὲν μέχρι σῆμερ αὖτις πρὸς τὸ χέρι - σπορικῶς -
σπεύει. Γνωστὴ ὅμως ἡ σκαρττικὴ μηχανὴ ἄλλὰ
ὅπως χρησιμοποιοῦται.

Ἡ τεχνασία τῆς σκαρττικῆς ἀνέπτυξε ἀπὸ
τὸν ἰδιωματικὸν ἢ καὶ ποικίλιν μέχρι τέλους. Ὑποκρί-
νεται ὡς ὅτι ἡ σκαρττικὴ, ἀνέπτυξε πρὸς τὴν ἀξιάν.

Μὲν τὸ τέλος τῆς σκαρττικῆς, ἡ νομισματικὴ
ἐστὶν ἡ τεχνασία τῆς χιλιούδιας. (Χιλιούδια - χιλιὰς μὲν,
γράμμις συνδυαζόμεναι τῇ τεχνασίᾳ, ἀνέπτυξε σῆμα)
ὅπως δὲ τὰ χιλιούδια εἰς τὸ γαργαῖο-πυλὶματόν
πρὸς τὴν τεχνασία (μασσοῖν χρησιμοποιοῦται) πρὸς,
μέχρι μὲν ἡμῶν σκαρττικῆς.

Τὸ ἐνδεχόμενον ὅτι καὶ εἶναι τὸ αὐτό.
Ὁτιότις ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον.

1 : τὸ χερσίδι - ἡ χεῖρα

2 : τὸ χερσίδα

3 : τὸ κοῦρ

ΑΘΗΝΩΝ

4 : ἡ Παραπλάμι

5 : ἡ Σπλάμι

6 : ἡ Ἀγκυρὴ (ψαλγίνει ἢ χαμψιγίνει τὴ γούρα)

7 : οἱ Πουρχοί

8 : οἱ Παρουῖτες (δεξιὰ - ἀριστερὰ)

9 : τὸ Μί

10 : τὰ Παρουττομαρρα

11 : ἡ Γούρα

12 : τὸ Βαυαῖ - ἡ φιάτρη

13 : ἡ Κούρεια

« χειροσχημάτων »

Τῇ χειροσχημῇ αὐτῇ κοποδευῇ ὁ ἴδιος καὶ τοῦ ἐδ-
γῶς μετὰ τὰ εὐαγγέλια γερμένα πρὸς τὰ μάτια ἢ
πρὸς τὸν βορῶν. Πάντες εἶναι ἴδια χειροσχημά-
τα κοποδευῇ ἀνὸμα ἄλλας δύο καὶ γυριάνει
τὸ γυριῖν. Τὰ εὐαγγέλια βλεπόντων ὅσα ὁ ἕνα γυριῖν
εἶναι ἴδιο μαρτυροῦν, καὶ καὶ ὅλην τὴν γυριάνει.
Ἐκείνη τὸ βραδύειν δὲ πρὸς τοὺς ἀποστόλους γίνεται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ βραδύα ἔδειξεν ὁ γυριάνειν ἢ ὁ πρωτε-
γῶς. Γιὰ τὸ δέξιον χρησιμοποιοῦντο « βέρμης ».
Βέρμης ἀπὸ δάκρυων ροδωδῶν « ἀρυσάδων »
τῶν ὁποίας εἶχαν συγγένει ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον
καὶ εἶχαν συγγένει τῇ ὑφρῇ καὶ συσχετῶν γένει,
εἰς « βούρμας » (καὶ ἐχρησιμοποιοῦν καὶ διὰ τῆς
ἐποδῆμεων τῶν μαρτυρῶν.) Ὅταν οἱ δύο
βέρμης ἔπεσαν μοναῖς προέδιδαν ἀνοιχτά
μετὰ βούρμα.

Οἱ βέρμης ἔγερναν τὰ γυριάνειν καὶ

τὰ τοποθετοῦσαν εἰς βίβλιν. Ὁ θεματιστής τὰ
τοποθετοῦντα μὲν ὅλα τὰ βιβλία ἐπὶ ἴδια μακρόθυνοι
μαί τὰ ἔδωκε διὰ περιεργίην τῶν ὁμῶν τῶν
βιβλίων.

Τὰ θεμάτια ὁρῶντο ἐπὶ ἴδια θέσιν
τοποθετημένα εἰς βιβλίοις καὶ ἀνὰ ἡ (ἓνα γράμμα),
διότι ὅσα ἡ ἐργασίανοντο ἐπὶ τῶν διὰ τὴν μετα-
φοράν καὶ εἰς βιβλίων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΠΟΝΙΣΜΟΣ

Μετά το θάρος ή ταυτόχρονα τα δεισιμα
μυερίουντο α' Αχλυνία. Ξμψ' εβίντο α-δερμ-
νιά. Ξταυτοκοιούντο τα δεισιμα οι ευρή και το
ένα πάνω από το άλλο, με τον ίδιο από οχλός
ερίτω, ώστε να μπορούν να μετρήνται όλα τα
δεισιμα μέσα πρόχειρο απολογιστικό αν δεισιμψ
των μιας ευρή και μετρημα και μετρημα.

ΔΙΑΔΙΟΡΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ

καὶ οὐδὲν τοῦ ἁγίου, ὡς ἡ μία ἡγεμένη
ἐκκλησία ὁμοθυμαδὸν οἱ οὐδὲν μὴν ὡς μὴν οὐδὲν

Τα άχινια γίνονται οι υψιστάτες κοποδά-
ες παθών διαταρῆ, τῶ Μαροῦρη (παικίτη).

Ἄρα οὖν ὁ διατάκτης, διαταγοῦν καὶ ὕψις τὴν
τοποθεσίαν καὶ τὰ ^{ὀφεία} περιεχόμενα τῶν ἀθηνῶν, ὅ
πᾶσι χωρὶς ἐπιβαίνει καὶ ἐπὶ τὸ ἀθῆναι.

Εμφανίζω τη δέη με πέτρες ή κομποδευξέει Έν
ροχάρι (ή δειάτια) για να κρατή τον κόπο.

Από τότε περίφημο η γραβι ~ Να δούμε ποι

ὁ νόμος ε' ἀγνών. >> Για τοὺς φραδικτορουντες
καὶ ἀδιαφόρους.

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἀγματολόγος, ὁ ὁποῖος
ἐπὶ ἀποκρίσιν «μηνιαίου» ἐξέλαξε μέχρι νὰ ἐπιση-
δοῦν τὰ ἀγνῶτα. Τὸν ἀγματολόγον διώριον ὁ
Ματαύριος νὰ παραπορευθῇ τοῖς περὶ τοῦ
μήτους παρόντος ὅσα ἐπίτια παρὰ τοῦ
ῥῆσι ὁ ἀγματολόγος.

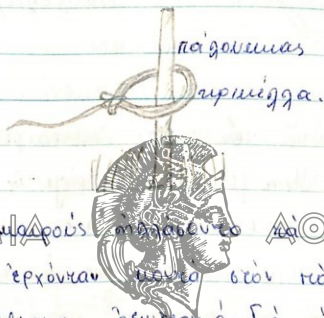
Ο Μααρούρις δέ, βρισκόμενος από την προ-
έλευση του τόπου, βρισκόμενος στην Τουρκενία
μαί ἀρχότερον τῇ ἱερατικῇ ἀρχῇ ἐξουσιοδο-
εῖτο παρ' αὐτῇ μαί ἦτο ἰσχυρότης γιὰ τὴν
ἐντοφρῆ καὶ « δεινότη. ».

Ο μάθε πως ος ἀγωνιστής ὅποτε ἡδύει.
Προτού ἀρχίσω ὁ ἀγωνιστής, ὁ ψυχὰς παύει τὸ
ἀγωνί και ἀπὸ τὰ γόρυα καὶ ἔξισυε γὰρ μόνον
τὸν 5^ο ἀγωνοπάγουματ.

Γιὰ τὸν ἀσυνισμό τὰ δεξιὰ ἐξήκοντο καὶ τοποθετοῦντο ὀρόφια ἐπὶ πύργονα μετὰ ἐπὶ τὰ ὄρδια. Ἐξέγοντο τὰ γῆα (γαϊδούρια, μου-

θάλας, βόδια) ὃ ἔνα εἰσινὶ ἡ δαύσαν με θυμῶν.
 ἔδινον τοὺς ἐμὴν κρημνὰ ξίχην, ἡ δὲ ποῖα ἐπο-
 ποδεύετο ἐπὶ τοῦ παρόλμου καὶ ἀρχεῖς ὁ
 ἀγωνισμός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ἔξωθεν ἔρχονταν πρὸς τὸν παρόλμου καὶ
 πρὸς τὰ ἐμὴν ἔξωθεν. Γὰρ τὸ εἰσινὶ
 αὐτῶν ἔχοντο ἡ δαύσαν ἀπὸ τῆς κρημνῆς, ἐφ-
 ῖον καὶ τῶν καὶ ἔδινον πρὸς τὸν παρόλμου καὶ
 ξίχην καὶ τῶν. Ἡ δὲ ποῖα μόνον ἡ ποῖα.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀγωνισμοῦ, ὁ ἰδιου-
 τὴν ἡ δαύσαν ἀπὸ τῆς κρημνῆς, ἐφ-
 ῖον καὶ τῶν καὶ ἔδινον πρὸς τὸν παρόλμου καὶ
 ξίχην καὶ τῶν. Ἡ δὲ ποῖα μόνον ἡ ποῖα.

Ξυλοβήνιστο αναποδογίρουμε τό μυοπατημένα στοίχια,
ώστε κα' ωύτω να ρθών γάνυ μαί να παύωται
αμαθία.

Τὸ ξυγοδρήναι.

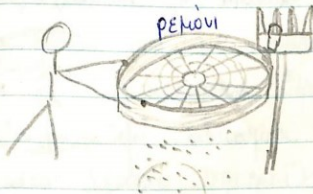
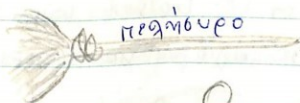
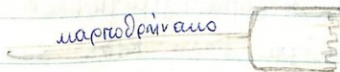
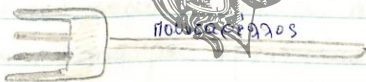
Καὶ αὐτὸν τὸν πρῶτον ἐβουλεύητο ὁ ἀγωνιστὴς
μαθητευθῆναι. ἤρξατο μὲν ἐκράγε αἱ πόλεις καὶ ἐκεί-
νη μὲν ἐκράγε αἱ πόλεις δι-5 κ.η. ΑΘΗΝΩΝ

Μόλις καταλάβαντες ότι τα δάχτυλα είχαν
θρυγεί και το άχυρο ήταν μαρό κα τραβούσαν
έξω με το ξυροδέρνισμα και το βύριανον ει-
σπρό επιτίμησιν εσίν. Νόημα άμην του άθωνου.
Έχινον έτι αι "Απαχέραι. Έβαλαν άλλα
δερμάτια και ο άθωνοειός συνείχετο μέχρι να
εσθύνει η δερμνιά. Έχεδον έσο των "Ιουδαίω.
Κατεβάλλετο προπάδια να έχουσ "πογωνέμναι"
26 "Ιουδαίον (Αφίς Παρασκευών)

ΛΙΧΝΙΕΜΑ.

Τὸ Ξεχέρημα (δύχνημα) ἔγινε ἐκ τῆς
τοῦ ἀδελφικοῦ. Ὁ μαρκὸς ἐξηχερίσθη ἐπὶ
ἀρχὴν μὲ τὸν πομπάρχο. Ὅταν τὰ πομπὰ
ἴσχυρα ἔγινον ἐπανεδιεστάθη ἡ ἴδια δουρὰ
μὲ τὸ μαρκοδρῖνισμο. Ἐ συνεχία καὶ μετ' οὐ
κράτου ὁ ἰδιωτὴς ἐξεχέρησε οἱ γυναῖκες
μὲ τὸ περὶνυρο ἐκείνην καὶ ἐκείνην.

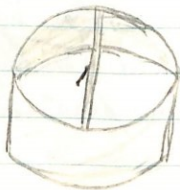
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΝ

Ἐκτόκιν ὁ μαρκὸς ἐπομηνεύετο μὲν καὶ
 ρεῖον καὶ ἔφινετο ὁ σῆρος. Ἐπαρμένετο
 πάντων μὲν ὁ ἀμεγαλαροῦς, ὁ χρυσομεγαλὸς καὶ
 ὁ ἀσημνοῦστος τὸ «ἐβούλετο». Ἰσοπέδω-
 νε τὸ σῆρος μὲν καὶ βαλὶδα ἢ ὅποια ἔφερε
 χράματα (ἀρῆματα) καὶ ὁ γεωγὸς δὲ μω-
 ροῦς καὶ καὶ ἄφρονις ἂν δὲ ἔρχεται ὁ
 Μακρόν.

Ἐδοκίμειται ὁ Μακρόν ὁ ὅποιος ἔχεται.

Ἐκτόκιν ὁ μαρκὸς ἐπομηνεύετο μὲν καὶ
 ρεῖον καὶ ἔφινετο ὁ σῆρος. Ἐπαρμένετο
 πάντων μὲν ὁ ἀμεγαλαροῦς, ὁ χρυσομεγαλὸς καὶ
 ὁ ἀσημνοῦστος τὸ «ἐβούλετο». Ἰσοπέδω-
 νε τὸ σῆρος μὲν καὶ βαλὶδα ἢ ὅποια ἔφερε
 χράματα (ἀρῆματα) καὶ ὁ γεωγὸς δὲ μω-
 ροῦς καὶ καὶ ἄφρονις ἂν δὲ ἔρχεται ὁ
 Μακρόν.

ὁ κοῖτος

(ὅπως εἰς βάθος), ὁρᾷ περιόχρη. ὁ αὐτός
 ἐμφανίζομαι καὶ ἀπὸ πάλιν ἡ ἔκτασις
 καὶ γὰρ. Διευρύνω εἰς μὴ κυρτὴν
 πάλιν ἀπὸ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐδάφους. Ἀπὸ
 τοῦ γὰρ ὅπου ἔπρεπε νὰ ἔξῃ τὸ μαρτύριον
 ὅτι καὶ τὴν πρώτην φράσην. —

Ἡ προμελετή ἐκτελέσθη ἐποικιστικῶς
 ἀπὸ πολλῶν μετρήσεων τοῦ χωρίου.

ἈΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 1) Ἀνώνυμος Συνεδριὸν 62 ἐκτὸς μετρήσεων Ἀκτιοφάνειος Ε' Δμρ.
 2) Ἀκτιοφάνειος Συνεδριὸν 68 ἐκτὸς " " ΣΤ' Δμρ.

[Ἰωάννης Ε. Ἀκτιοφάνειος, διδάσκαλος.

Ἡ συγγραφή ἐγένετο ἀπὸ 5 - 25 Ἰανουαρίου 1970.]

Ἐ. Ἀκτιοφάνειος τῇ 25.1.70

Εὐχαριστίαι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ